

Society's Significance

פרשת אחרי מות וקדושים

LEVITICUS

19 / 1-4

PARASHAS KEDOSHIM

¹ **H**ASHEM spoke to Moses, saying: ² Speak to the entire assembly of the Children of Israel and say to them: You shall be holy, for holy am I, HASHEM, your God.
³ Every man: Your mother and father shall you revere and My Sabbaths shall you observe — I am HASHEM, your God. ⁴ Do not turn to the idols, and molten gods shall you not make for yourselves — I am HASHEM, your God.

3 Shabbat Skivrim - R. Miller

This expression teaches us that this section of the Torah was delivered to a gathering of the whole congregation. This is because a majority of the essential elements of Torah are dependent upon it.⁵⁹

Rashi's comment raises an interesting question. Was not the entire Torah transmitted to the whole congregation? Was not every individual informed of his obligations as a member of the Jewish nation? If so, then why are we told of the communal transmission in this particular case? Let us examine the manner in which Torah was originally conveyed to the Children of Yisrael.

After Moshe taught the Elders, he would teach the section of the law to Yisrael. Our Rabbis ask, "In what order was the teaching transmitted?" They explain:

1. Moshe would learn from God's Mouth.
2. Aharon would enter, and Moshe would teach him his chapter. Aharon would then remove himself, and sit on Moshe's left.
3. Aharon's son would enter, and Moshe would teach them their chapter. El'azar would remove himself to a seat on Moshe's right, and Ithamar would sit at Aharon's left.
4. The Elders would enter, and Moshe would teach them their chapter. The Elders would then remove themselves and sit on the sides.
5. The whole congregation would enter, and Moshe would teach them their section of the law.

Thus, the entire congregation received one lesson in the chapter, the Elders heard two lessons, the sons of Aharon heard the lesson three times, Aharon heard the lesson four times, etc.⁶¹

Sifthei Chachamim, a commentary on Rashi, offers two possible solutions:

1. Usually, a gathering of "all the nation" denotes that all the men were gathered. Concerning the mitzvah to "be holy," the women and children were also required to be present.
2. The Torah was normally taught to the people in sections; one portion was explained, followed by the next portion. However, *Parashath Kedoshim* was read to the people in one continuous speech.

2 Artswall

people.] The injunction to be holy calls upon Jews to avoid the illicit relationships described in the previous chapter, because wherever there is a separation from immorality, there is holiness (*Rashi; Vayikra Rabbah* 24:6).

Ramban maintains that the concept of holiness is not limited to the observance of any particular category of commandments. Rather, it is an admonition that one's approach to all aspects of life be governed by moderation, particularly in the area of what is permitted. In Ramban's memorable phrase, someone who observes only the letter of the law can easily become *הנוהג בתורה, אדגנרטה עם אישורי התורה*, a degenerate with the permission of the Torah, for such a person can observe the technical requirements of the commandments while surrendering to self-indulgence, gluttony, and licentiousness. But God demands more of a Jew than obedience to the letter of the law. The commandment to be holy tells us, as the Sages put it, *קדש עצמך במותר לך*, Sanctify yourself in what is permitted to you (*Yevamos* 20a), by refraining not only from what is expressly forbidden, but from too much of what is permitted.

משה

קדושים

חיי

5 תנ

דב"ק ב

תהיו וגו' (יט, ט). וברשי מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה. וכבר עמדו המפרשים לבאר מה שנשתנה פרשה זו מכל פרשיות התורה שנאמרה בהקהל. ואף שכתב

שפתי חיים

ה כתיבתו

6 פה

המאמר הראשון שנצטווה לדבר אל בני ישראל "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם", כלומר זו הפתיחה לרוב גופי תורה, כפשי"כ הרמב"ן שכן דרכה של תורה קודם שמפרטת את הפרטים, היא כוללת הכל תחת כלל אחד - קדושים תהיו, הוא המכנה המשותף לכל גופי תורה, וכך הוא גם סיום הפרשה - אחרי שפרטה התורה את כל האיסורים - "והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה'" (ויקרא כב).

אמנם 13:5 - ה ר"ע

אולם בספרים הקדושים נתפרש דברי חז"ל הללו גם במובן שמצוות הקדושה שבה פותחת פרשתנו היא הענין שבו תלויים רוב גופי התורה. הקדושה היא המפתח לכל תרי"ג המצוות. עימה פועלות כל המצוות את פועלתן המבורכת, ובלעדיה גם שאר המצוות הינן חסרות טעם. כשבא הקב"ה לתת תורה לעמו ישראל בקדושתו, הוא פרש לפניו בקוים כללים את המצע של התורה באומרו (שמות יט, ו): "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש", ללמדך שזהו הכלל העולה מסיכום כל המצוות. גם במקומות נוספים חזרת התורה ומדגישה עיקרון זה, ובכלל זאת בפסוק (במדבר טו, מ), שאנו מזכירים לפחות פעמיים ביום, כסיומה של "קריאת שמע": "למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי והייתם קדושים לאלוהיכם". למדנו במפורש שתכלית קיום כל המצוות הוא השגת הקדושה. אמנם מוני המצוות לא מנו את מצוות ההתקדשות במנין תרי"ג המצוות, אולם היא הנותנת. דוקא משום שמצוה זו היא כללית ומקיפה את כל מצוות התורה אין למנותה כמצוה פרטית. היא הבסיס והיסוד לכל יחסי המצוות. וכיון שרוב גופי התורה תלויים בה היא נאמרה ב"הקהל".

כך כתב ה"שפת אמת" (ליקוטים):

שאינו הפירוש שהרבה מצוות נכתבו במרשה, שמאמר "כל עדת" אינו על כל הפרשה. רק הפירוש, שהרבה מצוות תלוין במצוה זו של "קדושים תהיו", שזה הקדמה לקיום הרבה גופי תורה, וכל הקדמה צריכה להיות ב"הקהל", כענין הקהל בשעת קבלת התורה. וזה מבואר שכל התחלה והקדמה שהוא יסוד הדבר צריך להיות ב"הקהל".

אהל ספר ויקרא משה חט

הכתוב "קדושים תהיו", דהיינו "כולכם", ואמרה התורה כן - "כי קדוש אני", שאני כענין זה שום התנצלות, כי הרצון שלכם להיות דבוק עם הקב"ה, שהוא עצמיות של קדושה, צריך להיות כ"כ חזק, ששוב לא יתכן שום התנצלות.

ובאמת שלא יתכן מצב שיוכל האדם לפטור את עצמו באמתלאות שונות, כי גם מי שמרגיש בעצמו שהוא מרוחק מקדושה, הרי כבר לימדנו-חז"ל שהבא ליטתו מסייעין בידו, ולא הגבילו סיוע זה לשום מצב בעולם. ולכן גם מי שהוא מצוי בסביבה שאינה ראויה ואפי"א אם קרוביו ובני משפחתו אינם מתנהגים כראוי, מ"מ עליו להתאמץ ולגדור את עצמו בכל מיני אופנים, וע"י כך יזכה כי יערו עליו מן השמים שפע של קדושה, ולכן פרשה זו נאמרה בהקהל - לומר לה, שכולם צריכים להתאסף ולשמוע את צו הקדושה, כי זו חובה המוטלת על כאו"א, ואין זה משנה בנו של מי הוא או מי הם אנשי סביבתו, שהלא צריך הוא לידבק בהקב"ה ולהתבונן בדרכיו, וזהו טעמו של ציווי - "קדושים תהיו" - "כי קדוש אני ה' אלוהיכם", מכיון שהקב"ה קדוש ויש מצוה ללכת בדרכיו, על כרחך שזה ציווי הנוגע לכל אחד ואחד.

והאפשרות להתשלם במידה זו ולהשיג את מעלת הקדושה, תיתכן ע"י התבוננות בקדושת ה', וע"י כך מתעוררת שאיפה בקרב האדם להתעלות גם כן בקדושה, ומי שמרגיש בעצמו כי חסרה לו שאיפה זו סימן הוא שעדיין לא זכה להכיר בקדושתו ית'.

ובאמת שענין זה הוא מיסוד בריאת האדם, דיעו ב'ספורנו' כאן דכ' בתו"ד וז"ל, כמו שהיתה הכונה בבריאת האדם, כאמרו "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" (בראשית א-כט), וזה ביאר עתה באמרו - "כי קדוש אני ה' אלקיכם", וראוי שתדמו אלי כפי האפשר וכו' ולהשיג זה ההדרות וכו', עכ"ל.

כלומר מכיון שלבריאת האדם קדמה האמירה "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" א"כ על האדם להיות צלם אלוקים, משום שלשם כך הוא נברא. לכן, מאחר שזה תפקידו של האדם, אז ברור הוא שבכוחו להיות קדוש², כי הלא לתפקיד זה נברא. ואם האדם מופקע מן המושג של קדושה, אין עליו תואר של "צלם אלוקים" שהרי הוא נעדר כל דמיון ליוצרו! "קדושים תהיו, כי קדוש אני" - כשם שאני קדוש, כך עליו להיות קדוש, להתקדש על ידי קיום המצוות המביאות לידי קדושה.

ויש לומר, שכאן התורה הגדירה את מהות ההבדל בין תורתם של ישראל לתורת האומות, שבעוד שאצל שאר האומות תורתם היא רק מורשת ייחידים ורק לגדוליהם ולתכמיהם היא מסורה, כי הלא רק מיעוט קטן מהם מבין בתורתם וברתם, אבל אצל ישראל התורה היא חלקת וירושת העם כולו, וזה נרמז בתיבת יעקב, כי ישראל הוא מלשון "כי שרית" (בראשית לב-כט), כלומר שרי האומה ומנהיגיה, אבל יעקב - מלשון יעקב - רמזו להמון כולו, ולזה הודיע הכתוב כי התורה היא הירושה של כל קהלת יעקב, והרי היא בבחינת מונחת בקרן זוית וכל הרוצה ללמוד יבוא וילמוד (קידושין סו ע"א). ואם נזודור לענין זה נראה ששורש הענין הוא ההבדל היסודי בין תורת ישראל לתורת האומות, שעיקר תורת העמים היא רק בזמן שהאדם מתייחד בתוך ארבע אמותיו ומוסר עצמו לאלוהיו ויש לו תורה שלמה איך לעבדו וליראו, אבל תורת ה' מקפת את כל חיי האדם מיום הולדו ועד יום מותו ומן הבוקר ועד הערב, וכל פרט ופרט מחיי בן ישראל מוגדר הוא לפי דיני התורה. ובאמת חילוק זה מוחש אצלנו בדיני הקרבנות. דעכו"ם יכולים להביא רק קרבן עולה⁶ (מנחות עג ע"ב), והיינו משום שהוא כליל לה,

83301285

מדרגת הקדושה. ולא זה מה שנאמר בהקהל, לכל עדה בני ישראל מגדול ועד קטן.

הציווי כאן של קדושים תהיו נאמר לכל אחד ואחד מישראל, שאת החיים הרגילים והגשמיים שבעולם הזה לא יעשו באופן שפל וירוד, אלא בצורה מרוממת ונעלה.

התורה אינה באה לאסור את העניינים והצרכים הגשמיים, ואינה דורשת לפרוש מהם, אלא אדרבה, צריך לאכול ולשתות ולעשות את כל מה שצריך לעשות, אך לא בשביל למלא את צורכי הגוף כבעלי חיים.

התורה מצווה איך ובאיזו צורה לעשות את כל המעשים הגשמיים שעושים, כגון כשאדם אוכל, שיאכל בצורה מרוממת ונעלה לשם צבירת כוח ללימוד תורה ולעבודת ה', ולא בשביל למלא את תאוותו ואת כרסו במעדנים, וכפי שהטור והשו"ע כתבו סימן שלם (ארי"ח סי' רלא) "שכל כוונותיו יהיו לשם שמים".

לדוגמא, במשנה באבות (פ"ג משנה א): "רבי שמעון אומר, שלוש שאכלו על שולחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו מזבחי מתים, שנאמר 'כי כל שולחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח, ח), אבל שלוש שאכלו על שולחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, כאילו אכל משולחנו של מקום, שנאמר 'ידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' (חוקאל מא, כב)".

כשלושה אוכלים ושותים ונהנים ואין ביניהם דברי תורה, הרי זה כאילו אכלו תקרובת עבודה זרה, ורבינו יונה כותב עליהם (שם בפירושו) שהיא פריקת עול ואוי להם ואוי להנאתם. ולעומתם, שלוש אחרים שעושים אותו הדבר, גם הם אוכלים ושותים ונהנים, אבל קידשו ורוממו את האכילה, ולא אכלו כבעלי חיים למלא את כרסם, אלא לצורך שיהיה להם כוח ללמוד תורה ולעבוד את ה', ואמרו דברי תורה על השולחן, הרי הם כאילו אוכלים משולחנו של מקום.

וזוהי דוגמא למה שהתורה דורשת מכל אחד מישראל קדושים תהיו, התורה אינה דורשת להסתגף, אלא לעשות הכל בצורה מרוממת ובמטרה מקודשת.

מצווה זו נאמרה בהקהל לכל ישראל בכל מדרגה ובכל מצב. התורה מתירה לאכול ולשתות ולחנות, אבל נדרש לעשות את הכל בצורה מרוממת וקדושה, ומי שמתנהג כך הרי הוא כאילו אוכל משולחנו של מקום ב"ה.

איך יכול אדם להיות קדוש ופרוש כמו הקב"ה, ואיך היה זה אמנא שיכול כמוני, התשובה לכך כשהאדם עושה את כל צרכיו בצורה מרוממת וקדושה, ולא בשביל סיפוק צרכי הגוף גרידא, אלא מתוך בונה של לשם שמים, הרי מבחינתו הוא מקיים ענין הקדושה באופן האפשרי ביותר לבעוף ודם.

ומעתה נבין היטב את מה שהתורה מפרטת בפרשה זו עשרות מצוות עשה ולא תעשה, הנוגעות לחיי המעשה ושייכות לפשוטי ערך ולא לאנשי קודש.

היות שמצות קדושים תהיו עניינה הוא, כפי שביארנו, לקדש את החומר ולזכך את המעשים, אדרבה, התורה אינה דורשת לפרוש ולהסתגף, אלא היא מצווה לקדש את חיי היום יום, לרומם ולעשות אותם בשביל צוה"ק ומטרה קדושה ונעלה, ולא בשביל תאוות הלב.

מצות קדושים תהיו אינה מצווה קלה, ומי שחושב שזה קל אינו אלא טועה. זוהי עבודה לכל החיים בכל פעולה ובכל מעשה שעושים. וצריך תמיד לעמוד על המשמר, ובעבודה מתמדת ובשימת לב מרובה והיגיון לב, וזכה האדם שכל מעשיו והנאותיו יהיו נעשים לשם שמים כפי רצון השי"ת, והם ירוממו אותו.

We tend to associate holiness with exceptional tzaddikim, and yet the Torah commands all the members of our nation to be holy. If holiness were to consist of abstinence from worldly affairs, this would indeed be difficult to understand. But in reality, the title "holy" is reserved for someone who engages in worldly matters for the sake of Heaven and avodas Hashem, and not for the sake of physical pleasure. Our physical essence must be elevated, not negated.

That is the difference between us and the nations of the world. Their idea of holiness is personified by "spiritual" recluses such as monks, who consider a withdrawal from society and self-denial to be prerequisites for a spiritual existence. By contrast, the Torah hashkafah is that holiness can be attained even when living together in society, as long as all of a person's actions during the day — his speech, eating, and so on — are performed for the sake of Heaven.

Hence, on Shabbos, the holiest day of the week, it is a mitzvah to partake of the choicest food. Far from contradicting the holiness of the day, the act of eating is conducive to holiness if the person eats for the sake of kedushas hayom rather than for his own personal pleasure.

The naval birshus haTorah (a depraved person acting within the letter of Halachah) — found in the Ramban's commentary — uses this world for the sake of deriving pleasure from it, in complete contrast to the kadosh, who dedicates his life to performing the will of Hashem. That is why the Ramban uses the term "naval," as in the passuk "The fool (naval) has said in his heart: 'there is no God'" (Tehillim 14:1), because since a naval lives in accordance with his own desires, and not in order to fulfill the will of Hashem, it is as if he is denying Hashem's existence.

עבודה

קדושים

עבודת

צד

לבן בעת אשר לנו קורין פרשה זו של קדושים תהיו, כריך כל אדם לעשות משכון לנפשו, ולהתבונן בעולמו באיזו דרגה הוא עומד בקיום מצוה זו של קדש עמך נמותר לך, ולא כאלו הפוטרים עצמם ממצוות עשה זו, באומרים: "מה לי לשבר מאומי דבדר שהחירה לי התורה, וכי בעל מדריגה אני שלא ליהנות מהעולם הזה". דבאמת אין שום פירוש לדברים אלו, דהרי התורה ציותה במצוות עשה אל "כל" עדת בני ישראל, שכל בר ישראל, יהיה מי שיהיה, חייב לקדש עצמו גם בעסקי

ההיתר שלו, ואם אינו מקיים זאת, מבטל צוה מצוות עשה דאורייתא, וכמו שלא ימנע האדם מלהניח תפילין בכל יום, ומלאכול מנה בלילי פסחים, כי יודע שצוה יהיה מורד באלהים חיים רח"ל, כן כריך האדם לפחד, מלמלאות מאומו כסום וכפרד בעת אכילתו ושתייתו וכו', כי צוה מבטל צדון לב מצוות עשה המפורשת בתורה.

17

לדי עבודת הצורה יתבצר יעשהו ואם לאו לא יעשהו, ומי שנוהג כן עובד את צורא חמיד, עד כאן לשון קדשו של המחבר הק'.

ולבן תיקנו חז"ל (כתובות ט' ע"א) לברך ברכה ראשונה לחתן וכלה, בא"י אמ"ה "שהכל ברא לכבודו", כדי לעורר צוה את האדם בזנייתו לחופה, שכל כוונתו תהא אך ורק להרבות כבוד שמו יתבצר בעולם, על ידי שיעמיד עצמים נאמנים לה' ולתורתו, דורות ישרים ומצורכים, ואסור לכיין צוה לנגיעה אחרת, ליהנות מעולם הזה ח"ו, כי כל מה שברא הקב"ה בעולם לא ברא אלא לכבודו. וכאשר האדם מכיין כלל מעשיו להרבות כבוד שמו יתבצר בעולם, מוסיף צוה כח ועוז בפמליה של מעלה, וכמו שאמרו בזה"ק. (ת"כ ל"ב ע"ג) על הכתוב (תהלים ס"ח ל"ו) חנו עוז לאלהים, דישראל כד עבדין עובדין דכשרין, יהצין חוקפא יוחילא לקודשא בריך הוא. שהאדם על ידי מעשיו מוסיף כח ועוז למעלה כביכול, ולהיפך אם ח"ו מכיין באכילתו ושתייתו וכו' לשם תאוה, מוסיף צוה כח ועוז לסטרא אחרת וכחות הקליפה רח"ל.

16

ובן איפסקא הלכה מפורשת בשולחן ערוך, שכתב המחבר (א"ח סי' רל"א ס"א), חוה לשונו: בכל מה שיהנה בעולם הזה, לא יכוין להנאתו אלא לעבודת הצורה יתבצר, כדכתיב (משלי ג' ו') בכל דרכיך דעהו, ואמרו חכמים כל מעשין יהיו לשם שמים, שאפילו דברים של רשות, כגון האכילה והשתיה וההליכה והשינה והקיימה וכו' וכל צרכי גופך, יהיו כולם לעבודת צוראך או לדבר הגורם עבודתו וכו'. וכן בשכיבה, אין צריך לומר שבזמן שיכול לעסוק בתורה ובמצוות, לא יתגרה בשניה לענג עצמו, אלא אפילו בזמן שהוא יגע, וצריך לישן כדי לנוח מייגעו, אם עשה להנאת גופו אינו משצות, אלא יתכוין לחת שינה לעיניו ולגופו מנוחה לצורך הצריאות, שלא תטרף דעתו בתורה ממתת מניעת השינה וכו'. כללו של דבר חייב אדם לשום עיניו ולבו על דרכיו ולשקול כל מעשיו במאזני שכלו, וכשרואה דבר שיביא

18

ופירשו הספה"ק צוה, על פי מה שאמרו חז"ל (ברכות ג"ה ע"א) בזמן הזה שולחנו של אדם מכפר עליו במקום מזבח, נמצא כי כאשר האדם אוכל לשם שמים, הוא באילו הקריב קרבן על מזבח ה', ואם ח"ו אוכל לשם תאוה, הוא כמי שזובח קרבן לאלהים אחרים, היינו לקליפות ולסטרא אחרת רח"ל, חוה "זובח לאלהים" היינו מי שזובח קרבן לסטרא אחרת על ידי אכילתו לשם תאוה, "יחרס", אלא שכוונת האדם צריכה להיות "בלתי לה' צדו", לכיין בכל מעשיו רק לעשות נחת רוח ליוצר בראשית.

19

ועל ידי שהאדם יתרגל לשבר ולהכניע מאומו בגשמיות למען שמו יתבצר, תתעורר בו תאוה ואהבה רבה לתורה ולתפלה, כי תתעורר בו האהבה הטבעית העמומה בו, ועל ידי זה ישמוקק חמיד להשתעמק יותר יותר בלימוד התורה הק', ובעבודה שבלב זו תפלה, אשר זאת כל משוקטנו בעולם הזה, שזכה שמושרש בו אהבה לתורה ויראת שמים, וכמו שאנו מבקשים (בברכת החודש) חיים שמהא בנו אהבת תורה ויראת שמים, חוה עיקר הישועה שאנו צריכין, שהתורה הק' לא תהא עלינו לעול ולמשא, אלא לתענוג רוחני, שנגיש בה טעם עולם הבא בעולם הזה, כענין שאמרו חז"ל (ברכות י"ז ע"א)

We suggest that the definition of sanctity is not, as we might have thought, abstinence from the physical world. In fact, divorcing oneself from the material realm is not a Jewish concept at all. It is a custom observed by non-Jewish ascetics, and in truth, there is no reason to refrain from physical activities that are necessary to sustain one's life. The *Chovos Halevavos* (*Shaar Haperishus*, ch. 3) describes a bizarre sect that practiced extreme asceticism: "They fled from civilization to the deserts, the wastelands and the tall mountains, places where they had no companionship or society. They eat whatever weeds or leaves they find, they dress in tatters and raw wool, and they take refuge

beneath boulders.... Of all groups, this sect is the furthest removed from the way that the Torah considers correct, for they neglect their worldly concerns altogether, and the Torah does not endorse neglecting necessary involvement with the world."

The form of sanctity that the Torah espouses, which is the essence of the mitzvah to "be holy," is meant to be integrated with attention to one's physical needs; it does not call for denying such needs. Ramban explains that the mitzvah requires that a person refrain from satisfying *all* of his physical desires, such as indulging in consuming excessive amounts of meat and wine, which would render him a "glutton with the Torah's permission." One should not engage in such indulgences; rather, one should make use of the physical world to the degree that is necessary in order to serve Hashem. The concept of holiness does not contradict physicality; it simply calls for gauging one's involvement with the physical world so that it does not exceed that which is necessary.

*The basis of *kedushah*, then, is gaining control over one's physical drives and developing the ability to restrain them, restricting oneself even in the realm of that which is permissible. Sanctity is achieved when a person reaches a level of self-control that places him in charge of his desires, as opposed to allowing his desires to control him.

We can thus resolve Chazal's apparently contradictory statements regarding a *nazir*. A person who takes a pledge of *nezirus* does so because he needs the extra restrictions to help him avoid succumbing to his physical drives. The effort he makes to take control of his temptations makes him worthy of being called *kadosh*, holy. This situation, however, is not the ideal, for it would have been preferable for him not to have needed the additional restrictions of *nezirus* to overcome his earthly nature. In a certain sense, he is suffering from a spiritual malady, and even though *nezirus* is the appropriate "treatment" for that disease, he is called a "sinner" because of the spiritual flaw that precipitated it.⁵

22 The failure of the other nations to grasp this concept seems to stem from an inability to control and channel their own desires. Often, even when an individual non-Jew manages to excel in the observance of a particular precept, his achievement does not reflect a victory over his inner drives; on the contrary, it means that his natural inclination is to observe that precept to the fullest. Consequently, his dedication to one particular mitzvah may come at the expense of all the others; he is likely to view other mitzvos as inconsequential due to his allegiance to the one mitzvah in which he excels. For instance, if a non-Jew becomes a paragon of the observance of *kibbud av v'eim*, he is liable to violate the prohibition of idolatry simply because his father has requested that he do so.

The allegiance to mitzvos that the Torah demands of Klal Yisrael is an entirely different type of observance. Rashi comments on our *parshah* (*Vayikra* 19:3), "Even though I have commanded you to revere your father, if he tells you to desecrate the Shabbos, do not listen to him, and the same applies to all the other mitzvos." A Jew must observe every mitzvah with complete devotion whenever appropriate, but he must also recognize that all of the Torah's mitzvos are interlocking parts of a single, complete system with a single goal: fulfilling the Will of Hashem. At times, the Will of Hashem may call for one of the mitzvos – regardless of how meaningful or important it is – to be overridden by another, and a Jew must follow the dictates of Hashem's Will at all times. He cannot allow his behavior to be influenced by a personal attachment to any particular mitzvah. This principle, which is conveyed in the context of the mitzvah of revering one's parents, is juxtaposed with the commandment to "be holy" because the essence of the commandment of *kedushah* is the same: to harness and control one's desires, utilizing them in serving Hashem and performing His Will.

עולמך תראה בחיך, ולכל זה יכול האדם לזכות על ידי שמקדש עצמו צמוח לו. מה שאין כן אם האדם משתמש בזה המאורה שבו למאות עולם הזה רח"ל, מכסה ומסתיר בזה על אור האהבה הטבעית הטמונה בקרבו, ועל ידי זה נכבה בקרבו אש הקודש וכל רגשי הקדושה, ואין לו שום הרגש ומאורה ללימוד המורה ולתפלה בהתלהבות, ומקיים כל המורה ומצות רק בהכרח ובעל כרחו רח"ל.

וביזו שבו חלי כל רגשי הקדושה ואש הקודש של אש יהודי, לכן מחבבר היצר מאוד בזה, ובפרט כח הקליפה של גלות אמעריקע, מחבבר מאוד לייפות ולגרות לעיני בני אדם כל מאות וחמדת עולם הזה, שיהא נראה לעיניו, כאילו מאות העולם הזה היא היא התענוג והאושר של האדם בעולם הזה. וזימים קדמונים, קודם

נהגו בארצותם צמאום רב, כי לא היה אפשר להשיג זימים ההם כל מיני מאכלים בכל ימות השנה, וכל ימי חייהם לא ראו לעיניהם מאות ומותרות כאלה שמצויים בזמנינו, שאין בהם שום תועלת אלא כדי למלאות מאות האדם, וזני אדם ובפרט צחורי חמ"ל זימי הנעורים, נמשכים אחר

מאות אלה, ונראה ונדמה לעיניהם כאילו זהו המתיקות לאדם בעולם הזה, ומשקיעים כח המאורה בדברי הכל אלו, עד שנעשה להם כעצם למלאות מאותם, ועבר ושנה נעשה לו כהיתר, וההרגל נעשה טבע שני, ועל ידי זה נמכסה אור האהבה הטבעית הבער בלבבם לה' ולחורמו. לכן זרץ האדם זהירות רבה ועבודה גדולה בדור הזה, שלא להימשך אחר דעת ובלבולים של עומק הגלות, ולא לחפש המירים להתעלם מקיום מצות עשה של קדושים תהיו.

Whe numerous commandments in *Parashas Kedoshim* were specifically placed there in order that we recognize that they all fall under the heading of this *passuk*. Even the seemingly trivial mitzvos found in this *parashah* are the foundation for acquiring this trait of holiness. For instance, the obligation to leave a small portion of one's crop for the poor (19:9) might appear to be an inconsequential gesture of kindness, but it is the starting point for those striving for holiness.

"What might appear to be an inconsequential gesture of kindness is the starting point for those striving for holiness."

In a similar vein, the Raavad makes a suggestion to those who are interested in repenting, but lack the physical stamina to fast: "One should not finish his meal in its entirety; instead, he should leave over a small portion on his plate" (*Shaar Hakedushah*). At first glance this seems to be a simple action that anyone can do. Only after attempting to follow this directive does one realize why this apparently insignificant action is the key to controlling his desires and achieving holiness.

Although this exercise involves no physical distress, it may prove more difficult than fasting. When food is especially appetizing or a dessert is particularly enticing, it can be extremely difficult to leave over a portion and not indulge one's desires by finishing the delicacy to the last crumb. One has to subdue his cravings and fight the tendency to give in to his "needs." He might even be tempted to rationalize that the Torah forbids one to waste perfectly good food (*bal tashchis*). To combat these thoughts, a person must clarify for himself that this exercise is not an act of destroying food, but part of a process of improving his character.

How does not giving into one's desires bring the person to holiness? By way of illustration, magnetic fields surround all the heavenly bodies. When a star passes through the magnetic field of the sun, the gravitational force causes it to veer ever so slightly from its course. Similarly, spiritual forces have "magnetic fields" that surround them. The *yetzer hara* exerts a powerful pull on us, in the form of cravings that seem irresistible. Our *neshamah* and *seichel* (the positive spiritual forces) have a corresponding "magnetic field," but it is not as powerful as the field surrounding our *yetzer hara*. When a person resists his desires, he draws himself away from the "pull" of the *yetzer hara*, and is no longer under the influence of its magnetic field. This enables him to enter the field of his *neshamah* and *seichel*, which is the core of *kedushah*.

If we can make even an occasional habit of leaving over a small portion on our plates, we will merit an impressive portion not only in this world but in the next world as well.

(*Shiurei Chumash, Parashas Kedoshim 19:9; Alei Shur, Vol. II, p. 250; Alei Shur, Vol. II, pp. 43-46*)

ובזה יש לנו מהלך להבין שיטת ר' יוסי (ר"ה כח.) דס"ל מצוות אין

צריכות כוונה. ולכאורה אם אינו מכוין מהו תוכן המצוה הזו ומה ענינה אבל לפי הנ"ל במעשה המצוה עצמה מונח כח הקדושה והתעלות הנפש אי"כ יתכן שאפילו בלא מחשבה וכוונה מועלת כמו אחד שלוקח רפואה למחלה בלא כוונה. הרפואה עושה את שלה ויתרפא כיון שעושה המצוה כראוי, כמוכן אם מכוין זו צורה אחרת, רוממות אחרת, אבל כח הקדושה ישנו במעשה לבד ג"כ.

קדושים תהיו - היסוד לכל עבודת ה'

כל צעד של פרישות ושליטה היא מקרבת את האדם אל הקדושה שע"י כך זוכה לרומם את עצמו, וכפי האמור לעיל היא הפתיחה לפרשה זו שרוב גופי תורה תלויין בו, כי הוא היסוד והמכנה המשותף לכל קיום התורה והמצוות, שבאמצעותם ועל ידם יבוא להתרומם בערכים הרוחניים ולהתקרב אל השי"ת.

אמנם כאמור, שלימות מצוה זו היא מדרגה מרוממת והופכת את האדם למלאך עודנו חי בעוה"ז, אך מצוה זו של קדושה היא אכן שייכת לכל אחד ואחד, כי זהו חובת האדם בעמלו בעוה"ז להתקדם בעבודת ה', לרומם אותו בבחינה מסוימת של שליטה על הגוף והצרכים הגשמיים. לכן זהו הפתיחה של הפרשה "קדושים תהיו", והוא הסיים של הפרשה "והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה'" (ויקרא כ"ב).

קדושה - שליטה על החומר

לאור זאת נבין את מושג הקדושה, קדושה אינה מצטמצמת בפרישות גרידא, קדושה הוא מושג חיובי המתבטא בשליטה, ע"י שהוא מתרומם בדבקותו להשי"ת, ואיך? ע"י שהוא שולט לגמרי בחומר, שע"י השימוש בחומר הוא מעלה את החומר לעבודת ה', ממילא הוא בעל הבית על עצמו ועל הבריאה.

אמנם שלימות מעלת הקדושה היא כאשר אדם זוכה להתעלות לשלוט לגמרי על הבריאה, שהוא כמלאך עודנו בעוה"ז, אך השליטה הזו ניתנת לשיעורים אפשר קצת לשלוט על החומר, ואפשר לשלוט לגמרי, כל צעד לעבר השליטה הזו היא צעד לקראת הקדושה.

רמב לתתך פרשת קדושים עליון

"אשרי איש שישמע למצוותיך ותורתך ודברך ישים על לבו" (תפלת שחרית). הקשה הגה"צ רבי זיידל אפשטיין זצ"ל משגיח ישיבת תורה אור מדוע כל כך מאושר הוא האדם ששומע, הלא העניין הוא הקיום ולא השמיעה?

וביאר שהכוונה היא, שלו יתבונן האדם, יראה שהוא מוקף מידי יום אלפי אלפים של מצוות, אם זה תורה וחסד, מאה ברכות בכל יום, מאות הזכרות של שם שמים וכן מאות פעמים ביום עשיית רצון השי"ת בהימנעות מאיסורים וכדו', אלא שהאדם לא מתבונן בזה. ולו יפקח האדם עיניו יראה שעל כל צעד בחיים הוא מקיים מצוה.

* זהו 'אשרי האיש', מאושר הוא האדם ששומע בכל דבר ודבר את המצוה שבו, ובוה מתעלה ומתקדש ועושה את חובתו בעולמו. ובוה תירץ את הקושיה הידועה על דברי המשנה (מכות פ"ג מט"ז) "רצה הקב"ה לזכות את ישראל לסיכך הרבה להם תורה ומצוות" ומקשים, שלכאורה אם היו המצוות מועטות היה יותר נקל לקיימם? אולם, כשמתבוננים שהמצוות מקדשות את האדם ומרוממות אותו ומביאות אותו לתכליתו, אם כן מה רבה הזכות.

עד כמה אפשר להתקדש ולהתרומם, אפילו על ידי קיום מצוה אחת. היה מביא בוועדים דוגמא ממצות עשה של תפילין, מנוסח היהי רצון שאומרים לפני המצוה: 'הנני מכוון בהנחת תפילין לקיים מצות בוראי וכו' ושנזכור ניסים ונפלאות שעשה עמנו בהוציאנו ממצרים ואשר לו הכח והממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו וכו' ושהיא כנגד הלב לשעבד בזה תאות ומחשבות לבנו לעבודתו ית"ש ועל הראש נגד המח שהנשמה שבתוכי עם שאר חושי וכוחותי כולם יהיו משועבדים לעבודתו ית"ש.

על ידי התחברותו לכלל סופג את קדושתם

באופן נוסף נראה לומר, הן אמנם שיש מצוה על כל אחד ואחד מעם ישראל "קדושים תהיו", אבל באמת היא מצוה קשה מאד, או כפירוש רש"י שצריך להתרחק מהערייות והדומה להם, זה מצריך עבודת המידות מצד האדם, והן לפי הרמב"ן שצריך להתרחק מן המותרות שלא יהיה נבל ברשות התורה, כל שכן שזה קשה יותר.

אם כן מה יאמר ומה יעשה מי שלא הצליח להשיג את מדרגת הקדושה?

לזה ניתן לו פיתרון חלקי, לכל הפחות יתחבר לכלל הציבור ויעשה עצמו חלק מהם, ובאופן זה בעצם החיבור שלו לכלל, אם הציבור כולו התקדש והתרומם יותר, ממילא גם הוא עמהם סופג מאותה קדושה ורוממות.

"אל כל עדת בני ישראל, מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויים בה" (רש"י). פרשה זו שונה מיתר הפרשיות שבתורה שהיא נאמרה כולה בהקהל, במעמד האנשים, הנשים והטף. וכן נסתיימו בפרשה זו הציוויים במאמר אני ה', או אני ה' אלקיכם, או ויראת מאלקיך אני ה', יותר מבשאר פרשיות התורה. ויש להסביר השינויים האלה, כי גופי התורה הנאמרים בה הנם חובות שבין אדם לחברו, והתורה ירדה לסוף דעתו של האדם, שאף אם הוא ירא וחרד בחובות שבין אדם למקום, הוא נוטה למצא היתרים ואמתלאות להקל, ואף לזלזל בחובות אלו שבין אדם לחבירו. לכן נאמרה פרשה זו בהקהל בפרסום גדול ומרשים, לכל עדת בני ישראל שבדור ההוא, ומהם להעביר את הרושם לכל הדורות הבאים, להחריט בלבבם לנצח, כי חובות הללו הנם גופי תורה, ואסור להפחית את ערכם מול ערכם של חובות שבין אדם למקום. כן הטביעה התורה חובות אלה בחותם אלקי, בהבלטה אחרי כל צו וצו, אני ה' או אני ה' אלקיכם, או ויראת מאלקיך אני ה', כי חובות הללו הנם חובות הלבבות, ואלקים יודע ומבחין לבב אדם אם לעקל או לעקלקלות" (סנהדרין כו).

רס טיב פרשת קדושים התורה

שלום

קדושים נתיבות

33

והנה, בפרשה הזאת נאמרו הלכות רבות, אשר חלקן בהלכות שבין אדם לחבירו, וחלקן בהלכות שבין אדם למקום. וכאשר התורה הקדימה לומר קדושים תהיו, באה בעצם ללמד בזה, שלא רק על עניינים שבין אדם למקום יש את ענין הקדושה, אלא גם בעניינים שבין אדם לחבירו וראוי מאד להרגיש נקודה זו, כי אנשים נוטים לחשוב שענין הקדושה הוא מושג ששייך רק בין אדם למקום, כאילו פרישות וקדושה קשורות לדרגה שמימית. ולכן בעניינים שבין אדם לחבירו אין הם מתייחסים ברצינות הראויה.

אך אם נתכונן בפרשה שלפנינו, נבחין שרוב המצוות השנויות בפרשה הזאת, הן בעניינים שבין אדם לחבירו. ומכאן, שלהיות קדוש באמת, צריכים להקדים לזה זהירות גדולה בענייני 'בין אדם לחבירו', ואין די כמה שהוא פרוש מהמון העם והוא דבוק בינו לבין המקום.

ולכך נאמרה פרשה זו כאמור בהקהל במעמד אנשים נשים וטף, כדי להשמיעם שענין הקדושה אינו מיוחד לבודדים, אלא שייך לכל

אחד ואחד. ולא זו בלבד שיכול הוא להוסיף קדושה על עצמו, אלא מחויב הוא מן התורה להוסיף קדושה על עצמו, כמו שנצטוונו: קדושים תהיו.

ובכך שהאדם מתקדש, הוא מרמה עצמו אל הבורא ית"ש. דלכך נאמר 'כי קדוש אני' - כי בזה נעשה האדם מקושר אליו ית"ש. ואף שגדולה ורחוקה מאוד קדושתו של האדם מקדושתו של השי"ת. מכל מקום, כיון שבכל אחד יש חלק אלו ממעל, אם כן בזה החלק חייב כל אחד להידמות אל הבורא, ולהידבק במידותיו הקדושות.

אחדות מביאה לידי קדושה

ועל זה המכוון שפרשה זו רוב גופי תורה תלויים בה, דאיתא בספ"ק שכל התורה והמצוות הם עצות ליהודי לקיים ובו תדבק, להגיע על ידם להיות דבוק בה, וזה גופה של תורה. והדביקות תלויה בעיקר בענין הקדושה. שא"א להגיע לדבקות בה' רק ע"י הקדושה, כאמרו קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם, ולולא זאת לא תיתכן הדביקות, שאין הטמא מתדבק בקדוש ואין ארור מתדבק בברוך. ועל כן רוב גופי תורה תלויים בפרשה זו, שמצות ובו תדבק תלויה בקדושים תהיו, שלפי מלת התקדשותו של יהודי כן הוא דבוק בה'. וכמ"ש הרמב"ן כאן, וטעם הכתוב שאמר כי קדוש אני ה' אלקיכם לומר שאנחנו נזכה לדבקה בו בהענתנו קדושים.

והנה כתב המסלת ישרים (פכ"ו) שענין הקדושה אין האדם יכול להגיע אליו בכחות עצמו, לפי שקדושה היא מדרגה עילאית כ"כ שאין בכח האדם להשיגה, ורק שתחלתו השתדלות וסופו מתנה. היינו שאם משגדל ומתייגע בכוחותיו שלו, סופו שהקב"ה נותן לו במתנה את מדרגת הקדושה. וכמאמר חז"ל (יומא לט.) והתקדשתם והייתם קדושים, אדם מקדש עצמו מלמשה מקדשים אותו מלמעלה, היינו שאם יהודי עושה עד מקום שידו מגעת, ככל שביכולתו, אז נותן לו הקב"ה את שלמות מדרגת הקדושה בדרגת מתנה עילאית.

ולכן נאמרה פרשה זו בהקהל, שאין היחיד מסוגל להגיע לקדושה, כי קדושה היא ענין של מתנה והיחיד אינו ראוי למתנה. ורק ע"י כח הרבים המאוחדים יחד ראויים הם לקבל מתנה. וע"כ כתיב דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו, כי להשיג

עוד יש לומר כי ענין הוראת מצוה זו אל כל קהל עדת ישראל כולם יחד בהקהל, הוא מפני שכאשר נמצאים כולם באחדות מחולטת, יכולים להשיג מדרגות גבוהות יותר של קדושה, אם חיים בפירוד ובשנאה, לא יתכן להשיג את מעלת הקדושה. ומצד שני ככל שנמצאים יותר באחדות כך ניתן להתקדש יותר כל אחד לפי דרגתו, הגדול כגדולתו והצעיר כצעירותו.

מדרגת קדושים תהיו שסופו מתנה, צריך לזה את
 *בכת הרבים, ע"כ דבר אל כל עדת בני, שרק ע"י
 שיתאחדו יחד ימשיכו הקדושה; וכמ"כ ענין השבת
 כתיב בו ויקהל משה את כל עדת בני, שאין היחיד
 מסוגל להגיע לזה כי אם בכת הרבים של יהודים
 המאוחדים יחד, שהשבת הרי היא כמאחז"ל (שבת
 :) מתנה טובה יש לי בבית גנוי ושבת שמה, ולכך
 אין היחיד יכול לזכות למתנה ולהגיע לאור ש"ק,
 אלא בכת הרבים מסוגלים לקבל את המתנה טובה
 של ש"ק. וכמרגלא בפומיה דרמן אדמו"ר בב"א זי"ע
 בשם רבוה"ק, בפ" מאחז"ל כנסת ישראל יהיה בן
 זוג, דכינסום של ישראל גם יחד זה בן זוגו של
 ש"ק. ועד"ז בארנו מד"א בתורת אבות (פר' פנחס)

ולכן צריך כל איש ישראל להתחבר עם
 הכלל בשעה שמקיים המצוות, ועל
 דרך שתקנו רבוה"ק הקדמונים לומר קודם
 עשיית כל מצוה הריני מוכן ומזומן לקיים
 מצוות וכו' בשם כל ישראל, להורות
 שכאשר אנו מקיימים המצוות צריך היחיד
 להכליל עצמו עם כל ישראל.

וגדולה התועלת הנובעת מזה שהאדם
 מתחלל עם כל ישראל בעבודתו,

כי ע"י כך הוא זוכה שגם כשאנו בר הכא
 לעבוד את ה' בשלמות הכוונה, הריהו
 מצטרף עם הצדיקים העובדים את בוראם
 בתכלית השלמות ועבודתו. עולה למעלה
 יחד עם עבודת הצדיקים הגדולים.

ויש לנו לשים לב לזה שכאשר איש ישראל
 מקיים המצוות ואינו מתקשר עם כלל
 ישראל הריהו נכשל במידת אכזריות כלשהי,
 כי הלא במעשיו הוא מונע טובה מאחיו
 וממעט ההשפעות הטובות שיכולים לבוא
 על כלל ישראל אם יקיים המצוה כתיקונה.

ר' קאה"ל 85

ובפשטות מפרשים את דבריו, שרוב גופי
 תורה תלויים בה' בפרשה זו,
 כלומר שנאמר בה הרבה מצוות ופרשיתם,
 אולם ראיתי בספר 'חתם סופר' שכתב לפרש
 באופן אחר, שנאמרה פרשה זו 'בהקהל'
 כשכל בני ישראל התאספו יחדיו למקום
 אחד, מפני שרוב גופי תורה הכתובים בזה
 הפרשה תלויים בה היינו במציאות זו של
 'הקהל', כלומר שרוב מצוות התורה אי-
 אפשר לקיימם רק כשבני ישראל מתאספים
 ומתאחדים יחדיו.

והמעם למה דוקא מצוה זו של 'קדושים'
 תהיו נאמרה באסיפת עם אל כל
 עדת בני ישראל, מפרש בספר 'מאור
 ושמש', מפני שכאשר נאמר ציווי זה להיות
 בקדושה ובפרישות, יש מקום לחשוב שכדי
 להגיע לזו המדרגה צריך להיבדל ולהתפרש
 מבני אדם שהרי פירוש תיבת 'קדוש' הוא
 'מובדל ומופרש', ואם כן היו אנשים מבני
 ישראל אומרים שצריך לצאת ולהתבודד

במדבריות ועירות ורק שם יוכלו לחיות
 בקדושה. ולזה נתחכם ה' וצוה לומר פרשה
 זו דייקא באופן של הקהל כשיתאספו כל
 בני ישראל למקום אחד, להורות שהאמת
 אינה כן, אלא רצונו ית' הוא שהאדם
 *הישראלי יהיה מעורב בין הבריות ויתאסף
 תמיד עם אנשים לדבר ולחיות עמהם, ועם
 כל זה לחיות בקדושה ובפרישות מתענוגי
 עולם הזה.

וממרת ההתאחדות היא שכל אחד יחבר
 אליו אנשים פחותים ממנו וילמדם
 בינה והשכל בתורת ה' ויצרף אותם עמו
 בשעה שמקיים המצוות, ודייקא על ידי כך
 מתקיימת התורה בישראל כשכל אחד מלמד
 את הפחותים ממנו איך ללמוד, כי אם
 ילמדו בפרישות והתבודדות אזי לא תוכל
 התורה להתקיים שלא יהיה מי שילמד את
 האחרים תורה.

R. Belsky 27

RASHI STATES, "תלויין בה - This teaches that the [following] passage was recited at a public gathering of all Klal Yisroel in the Wilderness, because most Torah precepts are derived from it."

It is surprising, that although Parshas Kedoshim contains a number of mitzvos, there are other parshios that contain a far greater number. There are almost two hundred mitzvos in the parshios of Re'eh, Shof-tim, and Ki Seitzei. Why is it not mentioned that they were said in front of kol adas Bnei Yisroel, which Chazal call "be'hakhel" as is the case in Parshas Kedoshim?

*The Ramban addresses this question, and shows that the founda-tions of all the Asseres HaDibros, the Ten Commandments, are rep-resented in Parshas Kedoshim. That is why this parshah was recited at a public gathering, says the Ramban, because it is reminiscent of Matan Torah.

One outstanding feature of a gathering of all the Jewish people is the forging of a covenant, bris krusah. Moshe Rabbeinu told the nation, אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל

You stand here this day, all of you, before Hashem, your God; your leaders, your tribes, your elders, and your officers; every man in Yisroel... to enter into the covenant of Hashem, your God" (Devarim 29:9, 11). We find this also regarding Matan Torah. "Yisroel encamped there, opposite the mountain" - ויחן שם ישראל נגד החר" (Shemos 19:2). Rashi explains, "As one man with one heart." The whole nation of Yisroel was a single, unified entity, which then entered into the covenant with HaKadosh Baruch Hu. In Parshas Kedoshim, however, there is no mention of bris krusah.

40 Furthermore, many of the mitzvos in Parshas Kedoshim are repeated several times in Chumash. "איש אמו ואביו תיראו" - *You shall fear, every man his mother and his father* (Vayikra 19:3), is similar to "כבוד את אביך ואת אמך" - *Honor your father and your mother* (Shemos 20:11), found in Parshas Yisro. "ואת שבתותי תשמרו" - *My Sabbaths you shall keep* (Vayikra 19:3), is found repeated in many places. This is also true of the prohibition of idolatry, "אל תפנו אל האלילים" - *Do not turn to the idols* (19:4). There are many references to this *issur* in Chumash. The special gifts of the field that must be left for the poor to gather, *lekket*, *shikchah*, and *pe'ah*, are also mentioned in Parshas Emor. Since so many of these mitzvos are found repeated throughout the Torah, why was Parshas Kedoshim singled out to be recited *be'hakhel*, in a public gathering, and not any other parshah?

41 The individual and the community

One can approach the fulfillment of Torah and mitzvos in one of two ways: as an individual, or as a member of the community. From a technical point of view, it might seem that the fulfillment of many mitzvos depends exclusively on the individual. It is possible to fulfill one's Torah obligation as an individual, even in a hostile environment. An individual who left the old country for America a hundred and fifty years ago could very well have remained a *tzaddik gamor*, perfectly righteous. There were indeed such people who were not affected by their surroundings. There might even have been a thousand such people, each with a home dedicated to Torah and mitzvos, where they taught their children the proper values.

42 A thousand individuals do not necessarily become a *tzibbur*, a community. The Gemara (*Rosh Hashanah* 17b) mentions, "יורדי הים" - *Those who go to sea in ships, who work in the great waters* (Tehillim 107:23), and concludes, "הנו נמי כיחידין" - *Even they are likened to individuals.* Each vessel faces the storm alone. The number of individuals affected may be great in number, but a common concern does not automatically give a group the ability to call a public fast and add the extra blessing of *aneinu* in the Shemoneh Esrei. To become a *tzibbur*, they must be able to pray as a unified group. Sailors are unable to join together, even if they are on the same vessel, because their presence of mind is traumatized by the stormy wildness of the sea, as it is written, "יחוגו וינעו כשכור וכל חכמתם תתבלע" - *They swerve and sway as one who is drunk; their wisdom is gone from them* (Tehillim 107:27). Instead, each sailor prays as an individual, and inserts his supplications in the blessing of *Shome'ah tefillah*.¹

* When individuals band together, their conduct and attitudes can create a collective entity whose power and influence extends far beyond the limited reach of its individual members. This is a *tzibbur*.

~ Heeding the Torah begins as a private obligation between each individual and HaKadosh Baruch Hu. This is the basis for *kiyum HaTorah* in general. But there is also *shmiras HaTorah ve'haMitzvos* on a communal level, a public obligation to Torah and Mitzvos that goes beyond the individual.

* The communal aspect of mitzvah observance is the subject of Parshas Kedoshim. All the mitzvos discussed in this parshah relate in some way to the rules governing the conduct of the community. In the following sections, we shall show how this relates to specific mitzvos in the parshah.

43 Its appearance in Parshas Kedoshim, tells us that parental respect is also a mitzvah whose fulfillment is largely dependent on the wider society. A community that possesses a pervading atmosphere of respect, instills this quality into the minds and actions of every individual. There should exist an unspoken sense that one who does not act with respect cannot be fully accepted, if at all, into that society. This explains why the possuk, "איש אמו ואביו תיראו" - *You shall fear* (pl.), each man his mother and father, is written in the second-person plural.

44 **S**HEMIRAS SHABBOS IS ALSO AFFECTED by the community, and is also written in the plural. "ואת שבתותי תשמרו" - *My Sabbaths shall you (plural) keep.* A Jewish community should radiate the importance of Shabbos. Before Shabbos one can feel the atmosphere of intense preparation. As Shabbos approaches, a sense of urgency overcomes the whole community, and people can be seen running to complete their preparations. The stores begin to close and people ready themselves, dressing in their Shabbos finery. In the moments before sunset, a quiet serenity slowly envelops the town. The anticipation of Shabbos is all-pervading.

"שמור את יום השבת" - *Keep the Sabbath day* (Devarim 5:12). The Ohr HaChaim explains that שמור is to be understood to mean 'anticipation', as in Yaakov Avinu's reaction to Yosef's dream, "ואביו שמר את הדבר" - *His father anticipated the matter* (Bereishis 37:11, Rashi). Shabbos electrifies the air. When Shabbos finally arrives, the mood is dignified and a sense of tranquil majesty can be felt in the way people walk and comport themselves. This is a communal expression of, "My Sabbaths shall you keep."

45

"Do not turn after the idols," suggests that not only is the act of idolatry forbidden, but that the communal attitude towards idolatry must be one of total rejection and intolerance. A strong Jewish community fosters a Torah perspective that underlies every activity that takes place, setting a public standard of behavior. This keeps the ideas that abound in the surrounding gentile culture at bay, preventing them from filtering down into the private lives of the Jewish individuals within.

46 The popular aveirah

Throughout Jewish history, we find periods when particular *aveiros* were considered reprehensible, yet, at other times, those same *aveiros* were tolerated, if not actually popular.

* The strength of a community's commitment to a mitzvah can be seen in its attitude to the transgressor. In communities where the transgressor is accepted, the *aveirah* is tolerated; in communities where he is ostracized, the *aveirah* is not tolerated. Thus, no particular individual can be said to be responsible for this attitude. Rather, the entire community is to blame.

47 The community decides

It is written in our parshah, "אִפְתַּדְקוּ דָק וְהִין דָק יִהְיֶה לָכֵם אִנִּי ה' אֱלֹקֵיכֶם" - *an accurate dry-measure, and an accurate liquid-measure shall you possess; I am Hashem, your God, Who has taken you out of the land of Egypt* (Vayikra 19:36). The laws of just measurements are repeated (in singular tense) just before the parshah of Amalek in Parshas Ki Seitzei (Devarim 25:13-16). There, Chazal reveal the severe punishment brought upon those who practice commerce dishonestly, whereby Klal Yisroel becomes subject to the ravages of Amalek. A society that tolerates dishonesty deserves the punishment brought upon them by the individual they tolerate. The entire community is branded as false and full of deceit, both the merchant and the customer. This is why the parshah of Amalek immediately follows that of weights and measures.¹

* Alternatively, a community can decide to reject dishonesty. When that happens, the thief will no longer be fit to face the *Aron Kodesh* and lead the *tzibbur* in prayer, and will feel as if he carries a burden on his shoulders. This can only be accomplished by a change in the communal attitude. As it stands today, financial dishonesty is still one of those 'popular *aveiros*', of the type to which Parshas Kedoshim refers at length.